

MAGYAR EGYNYÁRI DÍSZNÖVÉNY FAJTAFELHASZNÁLÁS ÉS NEMESÍTÉS KÖZTERÜLETEKRE

GREEN CITIES
EUROPE

THE CONTENT OF THIS PROMOTION CAMPAIGN REPRESENTS THE VIEWS OF THE AUTHOR ONLY AND IS HIS/HER SOLE RESPONSIBILITY. THE EUROPEAN COMMISSION AND THE CONSUMERS, HEALTH, AGRICULTURE AND FOOD EXECUTIVE AGENCY (REA) DO NOT ACCEPT ANY RESPONSIBILITY FOR ANY USE THAT MAY BE MADE OF THE INFORMATION IT CONTAINS.

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM
THE EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE RESPECT
FOR THE ENVIRONMENT

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

EGYNYÁRI DÍSZNÖVÉNYEK SZEREPE A VÁROSI ZÖLDFELÜLETEKEN

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM
THE EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE
RESPECT FOR THE ENVIRONMENT

FAJ- ÉS FAJTAHASZNÁLAT KÖZTERÜLETEKEN

-főként külföldi fajták

- nagyrészt Nyugat-Európából

-kisebb részt magyar fajták

- Virágos Magyarország mozgalom
- -hagyománytisztelet
- -a múlt őrzése

PROBLÉMÁK MINDEZZEL

Klíímaváltozás

- A külföldi fajták nem magyar klímára adaptáltak
- A magyar fajták még nem erre a klímára lettek nemesítve

GREEN CITIES
EUROPE

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM
THE EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE
RESPECT FOR THE ENVIRONMENT

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

ROSSZAK A MAGYAR FAJTÁK?

- Kiváló abiotikus stressztűréssel rendelkeznek
- Színesek
- Hosszan virágoznak

De nem bírják a megváltozott klímakörülményeket

A MAGYAR FAJTÁK NEMESÍTÉSI KONCEPCIÓJA A MÚLTBAN IGEN SOKRÉTŰ VOLT

Főbb szempontok voltak már 100 éve is:

- Paraszti, vidéki kertek
- Pannon-kert koncepció
- Szárazságtűrés
- Színek és formák

KÖVETKEZMÉNY A JELENBEN

Bár értékes a genetikai anyag, mégsem felel meg közterületeken:

- betegségek
- csekélyebb aszálytűrő képesség
- csekély UV-tűrő képesség
- kereskedelmileg ezért SEM keresettek

CÉLOK ÉS EREDMÉNYEK

I. kiemelt cél:

új, klímaadaptált fajták nemesítése

- Rudbeckia hirta
- Ricinus communis

Módszerek:

- Negatív és pozitív szelekció – klasszikus módszerek
- Gamma-sugárzás használata

Eddigi eredmények

- Több törzs szelekciója
- Ezek besugárzása
- Megfigyelés M0 és M1 nemzedékek

GREEN CITIES
EUROPE

RUDBECKIA HIRTA R-12/5 EREDMÉNYEK

Rudbeckia hirta 'Őszifény' fajta állományban (Érd-Elvira major, 2021. augusztus 3.)

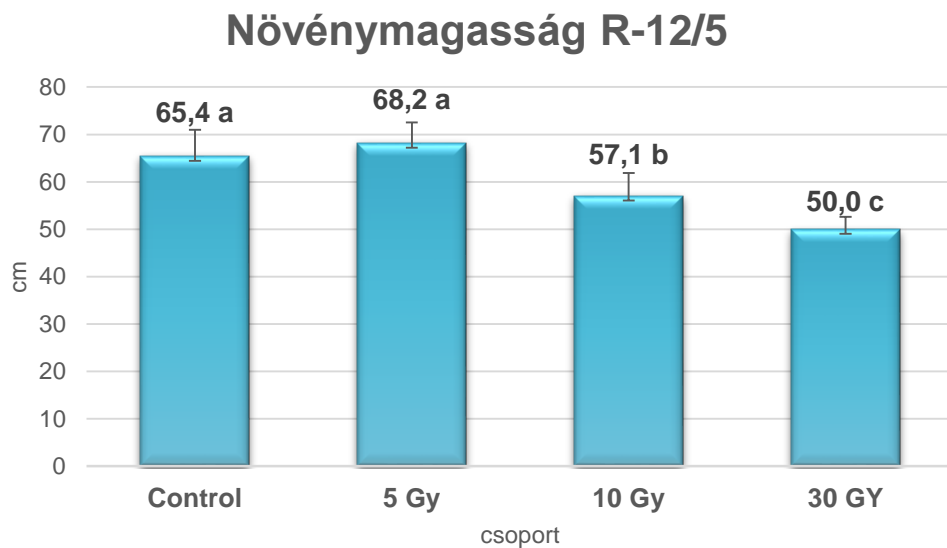

- *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' (R-12) kifejlett magassága 50-70 cm. Levelei tojásdadok, erősen serteszőrösek. A habitusa bokros, a virágszínt aranyárga alapon barna és bordó bemosódások jellemzik. A virágzási ideje július és október között megy végbe.
- Az 5. törzs (R-12/5) egy 3 éves szelekció eredménye
- A *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' (R-12) magyar nemesítésű egynyári dísznövényfajta 5. számú szelekciós törzsét alkalmaztuk és végeztünk rajtuk mutációs kezelést.

RUDBECKIA HIRTA R-12/5 EREDMÉNYEK

A *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' 5. törzsének növénymagasságra gyakorolt gamma-sugárzás hatása (Budapest, 2021.)

A *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' 5. törzsének elágazásszámra gyakorolt gamma-sugárzás hatása (Budapest, 2021.)

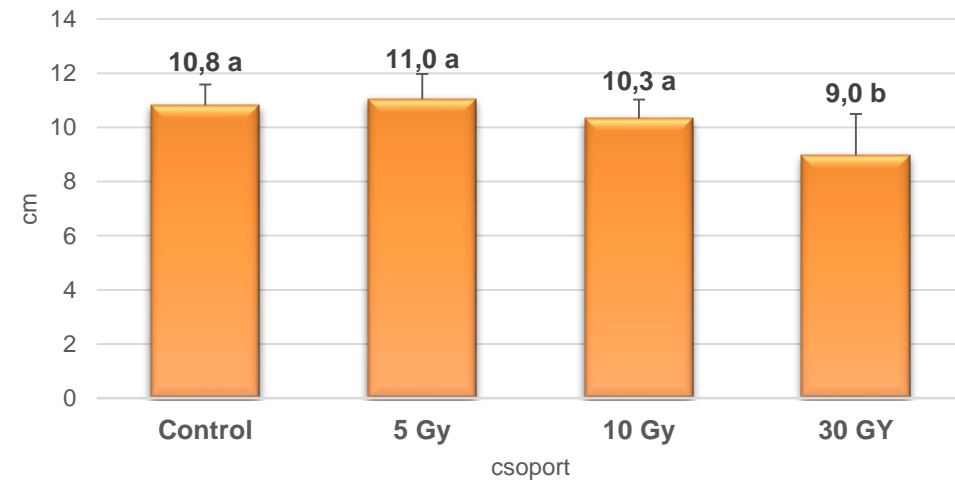
RUDBECKIA HIRTA R-12/5 EREDMÉNYEK

A *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' 5. törzsének virágzatszámra gyakorolt gamma-sugárzás hatása (Budapest, 2021.)

A *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' 5. törzsének virágzat átmérőre gyakorolt gamma-sugárzás hatása (Budapest, 2021.)

Virágzat átmérő R-12/5

RUDBECKIA HIRTA R-12/5 EREDMÉNYEK

- **30 Gy:**
- Legalacsonyabb
- Piaci igények
- Konténeres növény
- Virágágyi növény
- Sok virág, bokros habitus

- **5 Gy:**
- Erős, virális növények
- Bokros habitus, nagy virágok
- Társítások, közterületek

- **Klímaadottságoknak ellenálló fajták, amelyek fenotipusosan is megfelelők**

- ▶ Különböző dózisu gamma-sugarak hatása *Rudbeckia hirta* 'Őszifény' 5. törzsének növényegyedeire (Budapest, 2021.)

RUDBECKIA HIRTA R-12/5 EREDMÉNYEK

- **A jövőben:**
- a genom méret vizsgálat, mivel ezen fajtának létrejöttéről hiányos ismereteink vannak.
- Érdeemes lenne megállapítani a ploidi szintet is.
- Mivel a fajta lisztharmatra elég érzékeny, ezért érdeemes lenne lisztharmat rezisztenciára szelektálni.
- Mikroszaporítás

- **Egy új, magyar klíma adottságokkal szemben ellenálló, lisztharmat rezisztens, barna-bordó virágszínű *Rudbeckia hirta* fajta létrehozása**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

KÖSZÖNÖM AZ EDDIGIEKET MUNKATÁRSAIMNAK:

ORLÓCI LÁSZLÓ

ISTVÁNFI ZSANETT

FARKAS DÓRA

GONDOS GYÖRGYNÉ JULI

**GREEN CITIES
EUROPE**

THE CONTENT OF THIS PROMOTION CAMPAIGN REPRESENTS THE VIEWS OF THE AUTHOR ONLY AND IS HIS/HER SOLE RESPONSIBILITY. THE EUROPEAN COMMISSION AND THE CONSUMERS, HEALTH, AGRICULTURE AND FOOD EXECUTIVE AGENCY (REA) DO NOT ACCEPT ANY RESPONSIBILITY FOR ANY USE THAT MAY BE MADE OF THE INFORMATION IT CONTAINS.

**CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM
THE EUROPEAN UNION**

**THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE
RESPECT FOR THE ENVIRONMENT**